

Landelijk opleidingsprofiel Voeding en Diëtetiek 2023 - 2028

HAN_UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

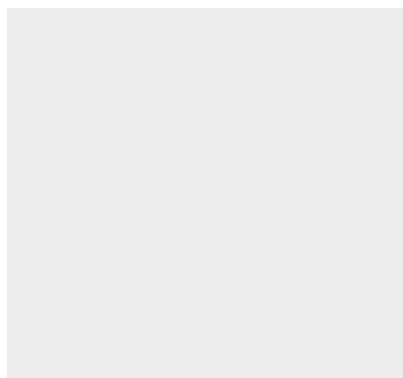
Hogeschool
van Amsterdam

Hanzehogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

Landelijk opleidingsprofiel
Voeding en Diëtetiek
2023 - 2028

Colofon

Publicatie van het LOOVD – Landelijk Overleg Opleidingen Voeding en Diëtetiek

Landelijk Opleidingsprofiel opleidingen Voeding en Diëtetiek

Vastgesteld in LOOVD: september 2023

© Copyright: van deze tekst mag gebruik worden gemaakt met vermelding van de oorsprong.

Inhoud

Voorwoord	6
Werkwijze	6
Leeswijzer	6
1. Diëtist en voedingskundige	8
2. Ontwikkelingen in het onderwijs	9
Praktijkgericht	9
3. Maatschappelijke ontwikkelingen	11
Sustainable Development Goals	11
Brede gezondheidsconcepten	11
Diversiteit en inclusie	11
Van zorg naar kwaliteit van leven	12
Leefstijlcoaching – GLI	13
Technologie	13
Interprofessionele samenwerking	13
Ondernemerschap	13
Toenemende belangstelling gezondheid en duurzaamheid	14
4a. De diëtist	15
Wetgeving diëtist	15
Beroepsprofiel diëtist, kennisbasis & toekomstvisie diëtetiek	15
4b. De voedingskundige	16
5. Opleidingsoverzicht en competenties	17
Bronnen	21
Bijlage 1. Deelnemers ontwikkeling Landelijk Opleidingsprofiel Voeding en Diëtetiek	23
Bijlage 2. Besluit diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut, orthoptist en podotherapeut	24

Voorwoord

Voor u ligt het opleidingsprofiel van de opleiding Voeding en Diëtetiek. Dit opleidingsprofiel beschrijft het kwalificatieniveau van de beginnend beroepsbeoefenaar in de actuele praktijk, dit is het eindniveau van de bachelor Voeding en Diëtetiek.

Dit profiel geeft weer waartoe de landelijke opleidingen Voeding en Diëtetiek de komende jaren diëtisten en/of voedingskundigen opleiden als experts in het brede domein van voeding en diëtetiek, leefstijl en gezondheid.

Het landelijk opleidingsprofiel is ontwikkeld en vastgesteld door de vier bacheloropleidingen Voeding en Diëtetiek die aangesloten zijn bij het Landelijk Overleg Opleidingen Voeding en Diëtetiek (LOOVD). Dit opleidingsprofiel is tevens de basis voor verdere ontwikkeling van de curricula van de opleidingen.

Dit opleidingsprofiel schetst waartoe de opleidingen Voeding & Diëtetiek studenten opleiden, namelijk tot professionals die een antwoord kunnen formuleren op tal van persoonlijke- en maatschappelijke uitdagingen die nu én in de toekomst spelen.

Werkwijze

Het opleidingsprofiel is geschreven in opdracht van het Landelijk Overleg Opleidingen Voeding en Diëtetiek (LOOVD). De wetgeving 'Beroepen in de Gezondheidszorg' (BIG), artikel 34, de CanMEDS rollen, de HBO standaard en de toekomstvisie van

de Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD) zijn belangrijke bronnen bij de totstandkoming van dit opleidingsprofiel. Ook is afgestemd met de kennisagenda Diëtetiek, de 'definition of a dietitian' van de Europese Federatie van geassocieerde diëtisten (EFAD), het sectorplan gezond opleiden van de Vereniging Hogescholen, het Rapport Voortrekkers in Verandering Zorg en opleidingen van de Vereniging Hogescholen.

Tijdens de ontwikkeling van het opleidingsprofiel is rekening gehouden met de huidige ontwikkelingen en visies binnen de aangesloten Hogescholen. Vertegenwoordigers van de 4 opleidingen Voeding en Diëtetiek (Amsterdam, Den Haag, Groningen, Nijmegen) hebben het profiel in samenspraak met de curriculumcommissies, management en docenten vormgegeven. Het opleidingsprofiel is tevens voorgelegd aan een afvaardiging van het brede werkveld en aangepast waar nodig.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de algemene taken en het werkerrein van de diëtist en voedingskundige. In hoofdstuk 2 worden ontwikkelingen in het onderwijs geschetst die van invloed zijn op de opleiding voeding en diëtetiek. In het derde hoofdstuk worden maatschappelijke ontwikkelingen genoemd die raken aan het werk van de diëtist en voedingskundige. In hoofdstuk 4 zijn aandachtsgebieden van de diëtist en voedingskundige beschreven.

1. Diëtist en voedingskundige

De opleiding Voeding en Diëtetiek leidt op tot diëtist en/of voedingskundige. Het doel is het opleiden van diëtisten en/ of voedingskundigen op het brede terrein van voeding & voedsel in relatie tot gezondheid, gedrag en leefstijl van de mens in een duurzame leefomgeving. De daarbij behorende kennis en vaardigheden, het leren benutten hiervan in de actuele praktijk en het ontwikkelen van een professionele werkwijze (methodisch, onderzoekend en kritisch) staan hierin centraal.

De diëtist begeleidt (groepen van) mensen bij het bereiken van een voor hen optimale voeding, met aandacht voor leefstijl*. De diëtist verbetert, met oog voor inclusie, de leefomgeving zodat mensen een gezonde en duurzame (voedings-)keuze kunnen maken.

De voedingskundige richt zich op het verbeteren van een duurzame en gezonde voedsel- en leefomgeving. De voedingskundige focust zich op het leveren van een bijdrage aan de gezondheid door een veilig, gezond en duurzaam product of concept te ontwikkelen en te vermarkten, rekening houdend met het juridisch speelveld en de wensen van diverse stakeholders.

De diëtist werkt als behandelaar in diverse organisaties in de gezondheidszorg zoals in het ziekenhuis, verpleeghuis, revalidatiecentra, jeugdhulpverlening, thuiszorg of in een zelfstandig gevestigde praktijk. Diëtisten werken eveneens als leefstijlcoach in leefstijlinterventies en onderzoeken de effectiviteit van interventies binnen gemeentelijke instanties zoals de GGD. Diëtisten en/ of voedingskundigen werken in het onderwijs, als onderzoeker of als productontwikkelaar in het bedrijfsleven. Voedingskundigen werken in verschillende rollen aan een duurzame en gezonde voedselomgeving, zowel in de private als publieke sector. Zij werken bijvoorbeeld als quality assurance manager, (sensorisch) onderzoeker, productontwikkelaar of category manager. De maatschappelijke opdracht van de diëtist en/ of voedingskundige is het werken aan vraagstukken die raken aan de persoonlijke gezondheid én de gezondheid van een duurzame leefomgeving.

* Met leefstijl wordt bedoeld: de gehele breedte van kwaliteit van leven.

2. Ontwikkelingen in het onderwijs

Vorbereiding op een dynamische arbeidsmarkt

De opleiding Voeding & Diëtetiek leidt op tot diëtist of voedingskundige. Zowel in de wereld van voeding en voedsel als in het onderwijs volgen de ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen van alumni vakspecifieke kennis en vaardigheden, aandacht voor communicatieve en sociale vaardigheden, kritisch- en creatief denken en zelfregulerend- en probleemoplossend vermogen. De opleiding biedt de student ruimte om deze kennis en vaardigheden te ontwikkelen. Het zelfregulerende vermogen van de student speelt hierin een grote rol. De opleiding besteedt aandacht aan dit vermogen door een omgeving te creëren waarin de student op verschillende manieren invloed heeft op het eigen leerpad, met als overstijgende doelen om de alumnus de arbeidsmarkt met vertrouwen tegemoet te kunnen laten treden en om een leven lang leren te stimuleren. Dit betekent voor het onderwijs en specifiek de didactische aanpak dat het aanleren van zelfregulerend vermogen en ontwikkelen van leerstrategieën een belangrijke rol vervullen (Sins, 2023).

Bron: Strategische agenda Professionals van Morgen (Vereniging van Hogescholen, 2019) + Sins 2023

Praktijkgericht

De praktijk staat vanaf de start van de opleiding centraal. Studenten leren in en mét de praktijk (interprofessioneel) en werken aan vraagstukken vanuit het voedingswerkveld in zowel Nederland als mondiaal. Studenten ondervinden wat het vakgebied inhoudt, ontdekken waar ze goed in zijn en waar ze in de toekomst als diëtist of voedingskundige een rol willen vervullen. Voor de opleiding is deze continue samenwerking met de praktijk ook essentieel om in te kunnen spelen op tal van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. De combinatie van en hard- en soft skills zorgen voor een compleet pakket aan kennis en vaardigheden waarmee onze alumni een plek vinden in het brede en dynamische werkveld van voedsel en voeding.

Bron: 085_064_FOCUS_OP_PROFESSIE_DEF_WEB.pdf (vereniginghogescholen.nl)

3. Maatschappelijke ontwikkelingen

Vorbereiding op een dynamische arbeidsmarkt
De opleiding Voeding & Diëtetiek leidt op tot diëtist of voedingskundige. Zowel in de wereld van voeding en voedsel als in het onderwijs volgen de ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen van alumni vakspecifieke kennis en vaardigheden, aandacht voor communicatieve en sociale vaardigheden, kritisch- en creatief denken en zelfregulerend- en probleemoplossend vermogen. De opleiding biedt de student ruimte om deze kennis en vaardigheden te ontwikkelen. Het zelfregulerende vermogen van de student speelt hierin een grote rol. De opleiding besteedt aandacht aan dit vermogen door een omgeving te creëren waarin de student op verschillende manieren Middels literatuuronderzoek en brainstormsessies zijn volgende belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen aan het licht gekomen. Deze maatschappelijke ontwikkelingen hebben direct effect op het opleiden van beginnende diëtisten/voedingsdeskundige.

Sustainable Development Goals

De Verenigde Naties (VN) hebben 17 Sustainable Development Goals (SDG's) geformuleerd om in 2030 een betere wereld te hebben. SDG's richten zich onder andere op: honger, armoede, onderwijs, gezondheid en welzijn, duurzame consumptie en de klimaatverandering. (United Nations, 2015) In lijn met deze doelen, lanceerde de EAT-Lancet commissie in 2019 een Planetary Health Diet (PHD), een mondiaal voedingsadvies met als doel om de gezondheid van de mens en de planeet te verbeteren door een gezonder, duurzamer en eerlijker voedselsysteem te bevorderen. (Willett et al, 2019) De EAT lancet commissie roept wereldwijd de health professionals op om een bijdrage te leveren aan deze grote voedseltransformatie. (EAT-Lancet commission, 2019)

De Vereniging van Hogescholen is al jaren bezig met de impact van ons handelen op de aarde en de samenleving. (Vereniging van Hogescholen, 2021) In het document 'Professionals voor morgen' staat geformuleerd op welke manier de Vereniging Hogescholen deze doelen wil integreren. (Vereniging Hogescholen, 2019). De opleidingen Voeding en Diëtetiek zien het als hun verantwoordelijkheid om professionals op te leiden die bijdragen aan deze SDG's, specifiek de doelen

over 'Zero Hunger', 'Good Health and well-being', 'Quality education' en 'responsible consumption and production'.

Brede gezondheidsconcepten

Er vindt een verschuiving plaats naar een bredere opvatting van het begrip 'gezondheid'. Dit vraagt ook een verandering in de houding van de diëtist/voedingskundige. De focus ligt niet meer op de behandeling van aandoeningen, maar op het optimaliseren van de kwaliteit van leven. Er zijn meerdere gezondheidsconcepten beschikbaar. Hierbij gaat het niet alleen om de lichamelijke kanten van gezondheid maar ook het welbevinden, eigen regie, veerkracht en zingeving. (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu 2019). Positieve gezondheid is een van de voorbeelden van een gezondheidsvisie. Naast de aandacht voor (beperkingen in) lichaamsfunctie zijn ook mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren belangrijke aspecten die aan bod moeten komen als men praat over gezondheid. Dit verrijkt de individuele behandeling en biedt verdieping in de gespreksvoering van de diëtist. (Institute for Positive Health, 2020)

Diversiteit en inclusie

Nederland heeft een diverse samenleving. Bijna een kwart van de mensen die in Nederland wonen heeft een migratieachtergrond (gemeten op juli 2021). (Pharos, 2021)

De hogescholen leiden professionals op die met respect leren omgaan met verschillen, waardoor ze in hun toekomstige praktijk kunnen omgaan met diversiteit en kunnen bijdragen aan een inclusieve samenleving. (Vereniging Hogescholen, 2022)

De groep cliënten die door diëtisten behandeld wordt is zeer divers qua leeftijd, sociaal-economische achtergrond, opleidingsniveau en taal en cultuur. Aan de ene kant zijn zij autonoom, mondig, thuis op het internet en vaardig met sociale media. Daarentegen is er ook een grote groep die onvoldoende vaardigheden bezit om informatie over hun gezondheid te verkrijgen, te begrijpen en te gebruiken bij het nemen van gezondheidsgerelateerde beslissingen. Zij zijn laaggeletterd en/of hebben lage gezondheidsvaardigheden. Tweeëneenhalf miljoen

mensen hebben moeite met lezen en schrijven, een kwart van de Nederlandse bevolking heeft beperkte gezondheidsvaardigheden, en 20 % van de mensen boven de 12 jaar heeft beperkte digitale vaardigheden (Pharos, 2022).

Ook armoede speelt een rol, 6 tot 8,2% van de mensen in Nederland heeft te maken met armoede. Zij hebben vaker overgewicht, stress en een ongezonde leefstijl met chronische ziekten tot gevolg.

Alle cliënten hebben een actieve rol in hun eigen zorgproces (zelfmanagement). Het ondersteunen van cliënten vraagt van de diëtist behalve inhoudelijke vakbekwaamheid ook coachingsvaardigheden, maatwerk en de bereidheid tot samenwerking en afstemming. Respectvolle bejegening, informatie en steun, een cliëntgerichte organisatie en een gebruiksvriendelijke accommodatie spelen mee voor de kwaliteit gezien vanuit cliëntenperspectief.

Als diëtist en voedingskundige werk je samen met je cliënt als gelijkwaardige partner tijdens individuele consulten of groepsinterventies. Dit betekent dat de diëtist aansluit bij het niveau van de gezondheidsvaardigheden, geletterdheid en cultuur van de cliënt. Daarnaast betreft de diëtist het perspectief van de cliënt bij het ontwerpen van (inclusieve) gezondheidsinterventies, bij het meewerken in projecten, en bij het doen van (inclusief) onderzoek.

Van zorg naar kwaliteit van leven

Het beroep ontwikkelt zich continu. Veranderingen in de maatschappij leiden tot veranderingen in de zorg (zoals vergrijzing, een toename aan chronische ziekten, multimorbiditeit en het feit dat cliënten langer thuis wonen of eerder uit zorginstellingen worden ontslagen) maken dat de zorgbehoefte complexer wordt en specialisatie of juist generalisatie in alle takken van het beroep wenselijk is. (Nederlandse Zorgautoriteit, 2022 & Stichting FWG, 2020). De toegankelijkheid van de zorg komt ook onder druk te staan door onder andere het tekort aan personeel. Om kosten te besparen wordt er meer verwacht van burgers en wordt meer ingezet op mantelzorgers. Ook prehabilitatie is een groot speerpunt, patiënten gaan zo fit mogelijk een operatie in waardoor de

kans op complicaties afneemt, hier liggen kansen voor de diëtist. (Fit4Surgery, 2023)

De zorg moet echter wel betaalbaar blijven, hierdoor verschuift de vraag naar preventieve zorg aanzienlijk. Het Nationaal Preventieakkoord uit 2018 en het Integraal Zorgakkoord uit 2022 – beiden van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (MinVWS) - zijn hier een goed voorbeeld van en geeft een belangrijk signaal aan het werkkterrein van diëtisten en voedingskundigen. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2018 & 2022) Van mensen wordt verwacht dat zij zelf aan hun gezondheid werken door er een gezonde leefstijl op na te houden om ziekten te voorkomen waarvan bekend is dat ze samenhangen met een ongezonde leefstijl. Van zorgprofessionals wordt verwacht dat zij navenant meer aandacht zullen besteden aan preventie: snel en actief ingrijpen bij signalen van ongezond gedrag of voortekenen van een aandoening. Leefstijl is het aangrijpingspunt om het ontstaan van cardiovasculaire ziekten, diabetes mellitus, kanker en COPD te voorkomen. Voeding is daarbij een belangrijk onderdeel en kan als primaire of ondersteunende behandeling uitkomsten bieden.

Aanvullend hierop hebben minVWS, gemeenten, GGD'en en zorgverzekeraars het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) opgesteld. Hierin onderschrijven zij de gemeenschappelijke doelen: a) terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start) b) een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten c) het versterken van (de verbinding met) de sociale basis d) een gezonde leefstijl e) versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid f) vitaal ouder worden g) domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2023) Hierin wordt nadruk gelegd op een gezonde leefstijl, terugdringen van obesitas, vitaal ouder worden en het voorkomen van ondervoeding, allen belangrijke onderwerpen waaraan een diëtist een grote bijdragen kan leveren. Anderzijds wordt verwezen naar het regeerakkoord waarin afspraken zijn gemaakt tussen de overheid en de industrie over gezondere voedingsmiddelen, iets waar de voedingskundige weer een belangrijke bijdragen aan kan leveren.

Leefstijlcoaching – GLI

De diëtist met kennis van voeding, gezondheid en gedragsverandering speelt een belangrijke rol als het gaat om coachen en begeleiden naar een gezonde(ere) leefstijl. De rol van de coachingsvaardigheden van de diëtist is daarmee steeds groter aan het worden. Middels o.a. leefstijlloketten in ziekenhuizen wordt steeds meer samengewerkt en overgeheveld naar de eerstelijnszorg. De diëtist heeft daarnaast de kennis en kunde in huis om als leefstijlcoach een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) aan te bieden.

Er zijn op dit moment 7 erkende leefstijlinterventies (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, loket gezond leven). Een GLI is een leefstijlinterventie gericht op voeding, beweging en gedrag. Zorgverzekeraars vergoeden alleen erkende GLI's, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Zorg (RIVM) biedt hiervoor een erkenningstraject aan. In het addendum van het Zorg Instituut Nederland (ZIN) staan de opleidingseisen beschreven van GLI-aanbieders. Diëtisten kunnen een aantekening leefstijlcoaching (LC) krijgen in het kwaliteitsregister paramedici (KP). Hiervoor moeten diëtisten aan aanvullende eisen voldoen (BCLN z.d.). Om in aanmerking te komen voor de aantekening 'leefstijlcoaching' in het KP, moet je als diëtist voldoen aan de volgende eisen:

- Geregistreerd zijn in het Kwaliteitsregister Paramedici
- Affiniteit hebben met de doelgroep
- Bekend zijn met groepsinterventies
- Een coachende grondhouding hebben
- Actuele kennis hebben op BRAVO-aspecten en slapen; denk daarbij specifiek aan:
 - advies en toe leiden naar structurele aanpak beweging
 - advies en begeleiding bij ontspanning, met name slaappatroon en ontspanning in relatie tot leefstijl
- Contacten met het gemeentelijk/sociaal domein, denk aan buurtsportcoaches

In de competenties van de opleidingen Voeding en Diëtetiek zijn de eisen van erkenning voor leefstijlcoach opgenomen.

Technologie

Nieuwe informatie- en communicatietechnologieën worden ontwikkeld en ingezet om gezondheid en

gezondheidszorg te ondersteunen of te verbeteren. Denk aan de opkomst van slimme, niet invasieve technologieën (zoals smartphones, wearables en sensoren) die door middel van volgsystemen (pervasive technology, bijvoorbeeld sensoren in textiel, internet of things) positieve feedback geven aan de gebruiker. Toepassingen van dit soort technologieën in de praktijk van de diëtisten en voedingskundigen leveren een innovatieve bijdrage aan bijvoorbeeld de zelfmanagement van de cliënt. AI technologie, zoals het taalmodel ChatGPT, biedt kansen en uitdagingen voor het onderwijs en het werkveld. AI kan dienen als bron en een breder perspectief bieden op diverse thema's. Tegelijkertijd zal een kritische houding gestimuleerd moeten worden bij het gebruik van deze technologie, transparantie in gebruikte bronnen blijft essentieel om werk op waarde te kunnen en blijven schatten.

Ook de gezondheidszorg zelf wordt steeds digitaler. Het ministerie van VWS werkt aan goed werkende Persoonlijke Gezondheids Omgevingen (PGO) voor iedereen in 2025.

Interprofessionele samenwerking

De toename van ketenzorg en interdisciplinaire zorg of samenwerking betekent dat de diëtist en voedingskundige zich moet profileren en een plaats in deze samenwerkingsverbanden krijgt. Hij of zij moet in staat zijn uit de interdisciplinaire doelstellingen de dieetbehandeling te destilleren en met andere zorgverleners af te stemmen. Of anderszijds in gemeenschappelijk belang een product of dienst te ontwikkelen. Deze samenwerkingen zijn niet alleen van belang voor effectieve en cliëntgerichte zorg, maar bieden ook mogelijkheden om mee vorm te geven aan verbetering van de doelmatigheid van de zorg en eventuele taakherschikking.

Ondernemerschap

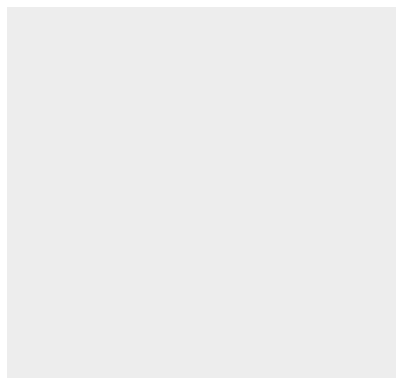
Het zorglandschap en de regelgeving omtrent vergoedingen zijn continu in beweging. In het kader van marktwerking en de daaruit voortvloeiende concurrentie is het nodig de kwaliteit en de meerwaarde van de diëtistische interventie duidelijk te maken. Daarbij moet ook aandacht besteed worden aan aspecten als kostenbeheersing en gevolgen voor de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van cliënten. Wijzigingen in het zorgstelsel

vragen van diëtisten nieuwe kwaliteiten zoals ondernemerschap, bedrijfsvoering, positionering en onderhandelingsvaardigheden. Ondernemerschap houdt ook in dat de diëtist zich meer dan voorheen zal moeten profileren ten opzichte van potentiële cliënten, verwijzers, andere gezondheidsprofessionals en financiers. Dat kan gebeuren door goede zorg te bieden maar ook door een specifiek aanbod te creëren. Ook moet de diëtist, al dan niet in samenwerkingsverband, met zorgverzekeraars onderhandelen over een goed contract met betrekking tot de reguliere diëtistische zorg of ook eventuele specifieke zorg. De diëtist onderhandelt in samenwerkingsverband met gemeenten en zorggroepen die ketenzorg aanbieden.

De voedingsmiddelenbranche opereert binnen een internationale context, nadrukkelijk binnen de Europese Unie, maar ook zeker op mondiaal niveau. Voor de voedingskundige betekent dit dat aandacht voor het signaleren van (toekomstige) trends en behoeften van verschillende doelgroepen, het communiceren via diverse media, het ontwikkelen van nieuwe voedingsconcepten, de ontwikkeling van nieuwe producten en het vermarkten hiervan binnen de levensmiddelenindustrie, retail en de foodservice, belangrijke aandachtspunten zijn. Daarnaast wordt het voedingspatroon van mensen sterk beïnvloed door de voedselomgeving, die zich kenmerkt door bijvoorbeeld het aanbod, de prijs en marketing van voedingsmiddelen (PEN, 2021). Voor de voedingskundige die zich in deze (internationale) context bezighoudt met het beïnvloeden van de voedselomgeving, is een gedegen marketingkennis essentieel.

Toenemende belangstelling gezondheid en duurzaamheid

Duurzaamheid, gezondheid en vitaliteit, zijn in toenemende mate belangrijke uitgangspunten bij het ontwikkelen en vermarkten van nieuwe producten/concepten én creëren interventies. Al een aantal jaar is de uitgave van consumenten aan duurzaam geproduceerd voedsel gestegen en in bijna alle productgroepen zijn bestedingen aan producten met een keurmerk gestegen (WUR, 2021). Daarnaast is in 2022 de Nationale Aanpak Productverbetering, de NAPV, gestart. Hiermee moedigt het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport fabrikanten extra aan om de samenstelling van hun voedingsmiddelen te verbeteren (RIVM, 2023). De beleidsmaatregelen t.a.v. etikettering en voedselsamenstelling scoren nog zwak in de uitvoer en zullen de komende jaren extra aandacht behoeven (PEN, 2021). Dit maakt dat er binnen de voedingsmiddelenbranche een stijgende vraag is naar experts op het gebied van voeding, gezondheid en duurzaamheid.

4a. De diëtist

De opleiding Voeding en Diëtetiek leidt op tot diëtisten die voldoen aan de eisen van de wet BIG, artikel 34. De studenten die afstuderen als diëtist aan de 4 opleidingen Voeding en Diëtetiek in Nederland hebben een gedegen theoretische en praktische basis opgedaan tijdens hun studie en stagegelopen in het werkveld om de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden toe te passen in de praktijk. (Nederlandse Overheid, 2023)

Wetgeving diëtist

Vanuit de wetgeving is vastgelegd welke competenties, kennis en kunde een diëtist moet beheersen. (Zie bijlage 2) In de diëtetiek-praktijk is dit samen te vatten als methodisch, wetenschappelijk en practice based handelen. In het landelijk opleidingsprofiel is binnen de competentie 'vakinhoudelijk handelen' dan ook concreet onderscheid gemaakt tussen de diëtist en de voedingskundige om aan deze voorwaarde te voldoen en zo studenten op te leiden tot 'diëtist', een beschermd opleidingsstiel. Na het behalen van het bachelor diploma tot diëtist, schrijft diëtist zich in bij het kwaliteitsregister Paramedici. Met deze kwaliteitsregistratie kan de diëtist aan de cliënten en aan verzekeraars laten zien dat de diëtist staat voor goede zorg. De kwaliteitscriteria waaraan de diëtist moet voldoen, zijn gericht op werkervaring en deskundigheidsbevordering. Iedere 5 jaar is een herregistratie nodig.

Beroepsprofiel diëtist, kennisbasis & toekomstvisie diëtetiek

In de opleidingen komt de medische kennis (anatomie, fysiologie en pathologie), de brede voedingskennis en de kennis van de psyche uitgebreid aan bod. (Nederlandse Vereniging van Diëtisten, 2021) De diëtist is de zorgprofessional die zijn of haar kennis van deze 3 invalshoeken kan combineren met best beschikbare evidence en de wensen van de stakeholders (individuen, groepen, bedrijven of instituten) om zo tot de meest passende en doelmatige behandeling of interventie te komen. Hierbij houdt de diëtist rekening met persoonlijke, externe en omgevingsfactoren en treedt hij/zij op als coach tijdens persoonlijke behandelingen.

De opleidingen leiden diëtisten op tot professionals die in staat zijn kritisch te redeneren in een steeds complexer wordende (zorg)omgeving. De diëtist weet de juiste informatie te vinden, op waarde te schatten en toe te passen. Het aantonen van de eigen effectiviteit en interdisciplinaire samenwerking wordt daarbij steeds belangrijker. Coachingsvaardigheden zijn de belangrijke basis bij het aanleren van gesprekstechnieken tijdens de opleiding. De opleidingen volgen bij het ontwikkelen van het onderwijs de beroepscode voor de diëtist.

4b. De voedingskundige

De opleiding leidt voedingskundigen op die eveneens werkzaam zijn in het brede werkveld van voeding en gezondheid. De voedingskundige richt zich met name op het verbeteren van een duurzame en gezonde voedsel- en leefomgeving. De voedingskundige legt op allerhande niveaus in een (inter)nationale (non)profitorganisatie de link tussen voeding en gezondheid, door het ontwikkelen en vermarkten van producten en concepten die bijdragen aan een betere gezondheid en duurzaamheid van de samenleving.

De onderwerpen die hierbij van belang zijn, zijn onder meer biomedische basiskennis en ziekteleer, receptuur en bereidingstechnieken, grondstoffenkennis en sensorisch onderzoek, (levensmiddelen) wetgeving en etikettering, marketing en promotie, consumentengedrag en gedragsbeïnvloeding. Het werkveld vraagt in het bijzonder om specialisten op het gebied van kwaliteits(management), categorymanager, productontwikkeling en sensorisch onderzoek. Dit in relatie tot kennis over diverse gezondheid- en duurzaamheidskenmerken van voedsel.

5. Opleidingsoverzicht en competenties

Opleidingsprofiel van Bachelor of Health	
Major programma: Voeding en Diëtetiek	
Soort opleiding & duur opleiding	Bacheloropleiding (240 ECTS credits* / vier jaar)
Instellingen / hogescholen	<p>De Bacheloropleidingen van de vier opleidingen Voeding & Diëtetiek aan Nederlandse hogescholen in Nederland bestaan uit een 'major' en een 'minor' deel. Het voorliggende Opleidingsprofiel Voeding en Diëtetiek is van toepassing op het major-deel. Het beleid ten aanzien van het minor-deel van de opleidingen verschilt tussen de vier hogescholen. Minoren kunnen zowel verdiepend als verbredend zijn en kunnen zowel bij de eigen opleiding worden gevolgd, als bij andere opleidingen bij de eigen hogeschool of ook buiten de eigen hogeschool. De precieze invulling van het major-deel van de opleiding, waarvan de competenties en leeruitkomsten in dit Opleidingsprofiel Voeding en Diëtetiek worden beschreven, is ter keuze aan ieder van de vier opleidingen. De manier waarop de competenties en leeruitkomsten worden bereikt, wordt onder andere bepaald door de eigen missie van de hogeschool / opleiding, de gehanteerde visie op leren en de beschikbare middelen.</p> <p>De vier hogescholen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hanzehogeschool, Academie voor Gezondheidsstudies, Groningen 2) De Haagse Hogeschool, Gezondheid en sport, Den Haag 3) Hogeschool van Amsterdam, Domein Bewegen, Sport en Voeding, Amsterdam 4) HAN University of Applied Sciences, Academie Paramedische Studies, Nijmegen
Accreditatie organisatie	Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie, NVAO
Periode waarvoor dit profiel geldig is	2023-2028
Cyclus / niveau	Bachelor graad QF for EHEA** : 1e cyclus EQF for LLL*** : niveau 6 NLQF**** : niveau 6
Taal waarin het onderwijs gegeven wordt	Nederlands
Soort studie	Voltijds (alle hogescholen) en deeltijds (De Haagse Hogeschool)
Doel	
Doel van het bachelorprogramma is om studenten op te leiden tot beginnend beroepsberoefenaar diëtist / voedingskundige.	
Werkterrein en vervolg studies	
Werkterrein	De kwaliteit van de professional wordt door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gecontroleerd op basis van de 'European Directive (2005/36/EC) (Free movement of professionals)'.*****
Vervolgstudies	Studenten die met succes de Bacheloropleiding voltooien zijn goed geëquipeerd voor een verdere wetenschappelijke of professionele opleiding, bijvoorbeeld een masteropleiding op het gebied van voeding en gezondheid, gezondheids-wetenschappen, epidemiologie, zorgmanagement, food innovation en food management.

Wijze van opleiden	
Leer- & onderwijsvormen	De belangrijkste leer- en onderwijsstrategieën en -methoden zijn: ervaringsgericht, praktijkgericht en competentiegericht leren; praktijk stuurt het leren, projectonderwijs; integrale leeractiviteiten, conceptuele activiteiten, vaardigheidsactiviteiten en reflectieve leeractiviteiten. Werkvormen zijn: colleges, kennisclips, practica, praktijkopdrachten, projectopdrachten, presentaties, coaching, gastcolleges, stages, afstudeerprojecten.
Toetsingsvormen	De belangrijkste toetsingsvormen zijn: formatieve toetsing, mondelinge en schriftelijke toetsen, portfolio, praktijktoetsen, casustoetsen, peer- en zelfreflectie, assessments.
Competenties	
Specifiek / vakinhoudelijk	
Diëtist en Voedingskundige	<p>De diëtist/voedingskundige heeft het vermogen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vragen en behoeften op het gebied van voeding en gezondheid te analyseren en op basis hiervan voedingsbeleid of een interventie op te stellen; • op methodische wijze evidence based interventies / voedingsbeleid op het gebied van voeding en gezondheid te ontwikkelen en te implementeren, gebruik makend van passende technologieën; • de interventie / voedingsbeleid uit te voeren, te implementeren en te evalueren en hierover mondeling en schriftelijk te communiceren met de betrokkenen; • te adviseren over de wettelijke eisen waaraan voedingsmiddelen moeten voldoen en over de onderbouwing van claims volgens de geldende levensmiddelenwetgeving. <hr/> <p>De diëtist heeft het vermogen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op methodische wijze diëtistisch onderzoek uit te voeren en hieruit een diagnose en behandeldoelen op te stellen; • Doormiddel van shared decision making een evidence based behandelplan of interventie op te stellen, uit te voeren of te coachen tijdens de uitvoering, te evalueren en hierover mondeling en schriftelijk te communiceren; • Gebruik te maken van ondersteunende technologieën; • Risicofactoren en symptomen te herkennen waarvoor deskundigheid van, of samenwerking met, een andere discipline is gewenst (DTD). <hr/> <p>De voedingskundige heeft het vermogen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • op methodische wijze en evidence based (nieuwe) voedingsconcepten of producten te (her)ontwerpen of bestaande producten of productiemethoden te verbeteren en hierover mondeling en schriftelijk te communiceren • sensorisch onderzoek op te zetten en uit te voeren ten behoeve van productontwikkeling • te adviseren over duurzaamheid, gezondheid en / of innovaties in een productcategorie en aansluitende producten en concepten te implementeren; • voedingsmiddelenbedrijven en instellingen te adviseren over productieprocessen, specificatiebeheer, voedselkwaliteit, voedselveiligheid en levensmiddelenwetgeving.

* ECTS is de afkorting van European Credit Transfer and Accumulation System; een jaar fulltime studeren (academisch jaar) met het bereiken van de daarbij passende leernutkomsten komt overeen met 60 ECTS credits. Uitgaande van 1500 – 1800 uur per academisch jaar, betekent dit gemiddeld 25-30 uur werk per week (ECTS Users' Guide, February 2009).

**Qualifications Framework for the European Higher Education Area (QF-EHA) (<http://www.ehea.info/Uploads/qualification/QF-EHEA-May2005.pdf>).

*** European Qualifications Framework for Lifelong Learning (Frameworks Bologna Working Group on Qualifications, February 2005).

**** Netherlands Qualification Framework: <http://www.nlqf.nl/>

***** http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm/.

Generiek	
Communicatie	De diëtist/voedingskundige heeft het vermogen om: <ul style="list-style-type: none"> • effectief te communiceren op individueel – en groepsniveau bij het realiseren van de te behalen doelen; • zich helder, doeltreffend en eenduidig te uiten in mondelinge en schriftelijke presentaties via geschikte tools
Samenwerking	De diëtist / voedingskundige heeft het vermogen om: <ul style="list-style-type: none"> • samen te werken met relevante betrokkenen zowel binnen de eigen discipline als in interprofessionele setting gericht op de gezamenlijke doelen • professionele netwerken te vormen en deze te onderhouden
Onderzoekend vermogen	De diëtist / voedingskundige heeft het vermogen om: <ul style="list-style-type: none"> • (wetenschappelijke) bronnen te beoordelen op bruikbaarheid en betrouwbaarheid en relevante informatie toe te passen als onderbouwing van de eigen werkzaamheden; • een praktijkgericht onderzoek op te zetten en uit te voeren dan wel een bijdrage te leveren aan praktijkgericht onderzoek van anderen volgens de daarvoor geldende methodologische regels en rekening houdend met wettelijke kaders en ethische regels; • een kritische en onderzoekende houding aan te nemen tijdens de werkzaamheden om ontwikkelingen en innovaties binnen het vakgebied te signaleren, te beoordelen en toe te passen
Ondernemerschap en marketing	De diëtist / voedingskundige heeft het vermogen om: <ul style="list-style-type: none"> • Kansen te herkennen om meerwaarde te creëren en in te spelen op vragen en behoeften van cliënten of klanten. • initiatieven te nemen om meerwaarde te realiseren en te positioneren; • een eigen praktijk/food start-up in de markt te zetten, de onderneming te positioneren, en financieel en marketingbeleid te implementeren.
Management	De diëtist / voedingskundige heeft het vermogen om: <ul style="list-style-type: none"> • de eigen werkzaamheden te organiseren met doeltreffende en doelmatige inzet van medewerkers, middelen en materialen; • bij te dragen aan doeltreffendheid, doelmatigheid en continuïteit van de bedrijfsvoering van de organisatie; • projectmatig te werken; • de kwaliteit van de werkzaamheden en beroepsproducten te beoordelen op systematische wijze, conform relevante wet- en regelgeving en met behulp van relevante kwaliteitsinstrumenten.
Professionaliteit	De diëtist / voedingskundige heeft het vermogen om: <ul style="list-style-type: none"> • te werken aan het verbeteren van het handelen en de deskundigheid van zichzelf (life long learning) en van samenwerkingspartners waarmee wordt bijgedragen aan de profilering en professionalisering van het beroep; • ontwikkelingen rond nieuwe (inter)nationale inzichten, producten en diensten bij te houden, deze te vertalen naar het eigen werk en naar het werkveld en deze ontwikkelingen te communiceren; • integer te handelen waarbij rekening wordt gehouden met wetgeving en ethische aspecten en de vertrouwensrelatie die er bestaat • te worden gezien als een expert in het vakgebied door beargumenteerd uitleg te geven over actuele ontwikkelingen • de kwaliteit van het werk te evalueren en hierop een verbeterplan te beschrijven

Bronnen

- BCLN. *Beroepsprofiel leefstijlcoach*. Beschikbaar via : <https://blcn.nl/beroepsprofiel-leefstijlcoach/>
- EAT-Lancet Commission. *Brief for Healthcare professionals*. Available via: <https://eatforum.org/lancet-commission/healthcare-professionals/>
- Fit4Surgery. *Impactmap Deltaplan Nederland Prehabilitatieland 2028*. Fit4Surgery & BeBright 2023. Beschikbaar via: <https://www.fit4surgery.nl/deltaplan-crc/>
- Institute for positive Health. *Wat is positieve gezondheid?* IPH; dec 2020. Beschikbaar via: <https://www.iph.nl/kennisbank/wat-is-positieve-gezondheid/>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. *Nationaal Preventieakkoord, samen naar een gezonder Nederland*. MinVWS; nov 2018. Beschikbaar via: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. *Loket gezond leven, Gecombineerde leefstijlinterventie*. Beschikbaar via: <https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/overgewicht/gecombineerde-leefstijlinterventie>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. *Integraal Zorg Akkoord Samen werken aan gezonde zorg*. MinVWS; september 2022. Beschikbaar via: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samen-werken-aan-gezonde-zorg>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. *GALA, Gezond en Actief Leven Akkoord*. MinVWS; jan 2023. Beschikbaar via: <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-e8e739b2e77bf92b7bfed78d4569ae4ecbce8dac/pdf>
- Nederlandse Overheid. Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Besluit diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut, orthoptist en podotherapeut hoofdstuk II. Diëtist. *Wettenbank Overheid; Jan 2023*. Beschikbaar via: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0008975/2023-01-01#HoofdstukII>
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten. *Beroepsprofiel diëtist. NVD 2013*. Beschikbaar via: https://nvdietist.nl/app/uploads/2021/09/Beroepsprofiel_2013.pdf
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten. *Kennisagenda diëtetiek, Bouwen aan de toekomst. NVD 2018*; Beschikbaar via: https://nvdietist.nl/app/uploads/2021/05/Kennisagenda_dietetiek_01-11-2018.pdf
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten. *Een VISIE op de DIËTETIEK en de DIËTIST in 2030. NVD 2021*. Beschikbaar via: https://nvdietist.nl/app/uploads/2022/01/NVD_visie_digitiaal.pdf
- Nederlandse Zorgautoriteit. *Stand van de zorg 2022, 3 trends in sectoren. NZa-magazines 04; oktober 2022*. Beschikbaar via: <https://magazines.nza.nl/nza-magazines/2022/04/3-trends-in-sectoren>

- Policy Evaluation Network (PEN). *The Healthy Food Environment Policy Index (Food-EPI): Nederland Een beoordeling van rijksoverheidsbeleid met betrekking tot de voedselomgeving in Nederland en beleidsaanbevelingen voor het creëren van een gezonde voedselomgeving, jan 2021.*
- Pharos. *Gezondheid en Migranten, feiten en cijfers gezondheid en migranten. Pharos 2021.* Available via: <https://www.pharos.nl/thema/gezondheid-en-migranten/>
- Pharos. *Factsheet: Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden. Pharos 2022.* Available via: <https://www.pharos.nl/factsheets/laaggeletterdheid-en-beperkte-gezondheidsvaardigheden/>
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. *Het gebruik van brede gezondheidsconcepten: inspirerend en uitdagend voor de praktijk. MinVWS; dec 2019.* Beschikbaar via: https://www.iph.nl/assets/uploads/2020/12/factsheet-brede-gezondheidsconcepten_rivm_dec-2019a_def-1.pdf
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).
- Stichting FWG. *10 jaar trendonderzoek in de zorg. Stichting FWG, Utrecht, jan 2020.* Beschikbaar via: <https://fwg.nl/app/uploads/2021/11/Publicatie-10-jaar-trendonderzoek-in-de-zorg-Stichting-FWG-digitale-versie.pdf>
- United Nations. *Transforming our world, the 2030 agenda for sustainable development. 2015.* Available via: Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development | Department of Economic and Social Affairs (un.org)
- Vereniging Hogescholen. *Professionals voor morgen. Strategische agenda 2019-2023. Vereniging Hogescholen, sept 2019.* Available via: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/001/067/original/Professionals_voor_morgen_-_strategische_agenda_Vereniging_Hogescholen_2019-2023.pdf?1567175114
- Vereniging Hogescholen. *Zo werken hogescholen aan de Sustainable Development Goals. Maart 2021.* Available via: <https://www.vereniginghogescholen.nl/actueel/actualiteiten/zo-werken-hogescholen-aan-de-sustainable-development-goals>
- Vereniging Hogescholen. *Position Paper : Samen werken aan inclusieve hogescholen met oog voor diversiteit. Vereniging Hogescholen, mei 2022.* Available via: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/001/302/original/085_044_08_PP_INCLUSIE_DEFDEFDEF.pdf?1657625250
- Willett W, Rockstrom J, Loken B, Springmann M, Lang T, Vermeulen S. *Food in the Anthropocene: the EAT-Lancet Commission on healthy diets from sustainable food systems.* The Lancet; feb 2019; 393; 10170, 447-492.
- WUR Wageningen University & Research. *Monitor Duurzaam Voedsel 2021 Consumentenbestedingen, 2021*

Bijlage 1. Deelnemers ontwikkeling Landelijk Opleidingsprofiel Voeding en Diëtetiek

Projectgroep

Mw. Drs. Marike Lejeune (Hanze Hogeschool Groningen)
Dhr. MSc. Freek Morren (Hogeschool van Amsterdam)
Mw. MSc. Annemarie Nijhof (HAN University of Applied Sciences)
Mw. Drs. Miriam van der Werf (de Haagse Hogeschool)

Contactgegevens LOOVD

Mw. ir. V. Ceelen (HAN University of Applied Sciences)
Mw. drs. M. Weitering (Hanzehogeschool Groningen)
Mw. drs. P. Seitzinger (Hogeschool van Amsterdam)
Mw. drs. T. Van Genugten (Haagse Hogeschool)

Bijlage 2. Besluit diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut, orthoptist en podotherapeut

Besluit diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut, orthoptist en podotherapeut

Geraadpleegd op 18-07-2023.

Geldend van 01-01-2023 t/m heden

HOOFDSTUK II. DIËTIST

§ 1. Titel

Artikel 2

Het recht tot het voeren van de titel van diëtist is voorbehouden aan degene aan wie een getuigschrift is uitgereikt waaruit blijkt dat betrokkene met goed gevolg het afsluitende examen heeft afgelegd van een opleiding voor voeding en diëtetiek die is opgenomen in de Registratie instellingen en opleidingen en die voldoet aan het in de artikelen 3 en 4 gestelde.

§ 2. Opleiding

Artikel 3

1. De opleiding tot diëtist, bedoeld in artikel 2, omvat zowel theoretisch als praktisch onderwijs, dat gericht is op het verwerven van kennis van en inzicht en vaardigheid in de volgende aspecten van de beroepsuitoefening van de diëtist die betrekking hebben op het gebied van deskundigheid, bedoeld in artikel 5:
 - a. diagnostiek en behandeling;
 - b. communicatie en samenwerking;
 - c. preventie en gezondheidsvoorlichting;
 - d. kwaliteitszorg en innovatie;
 - e. praktijk- en bedrijfsvoering;
 - f. beroepsontwikkeling.
2. Het praktische onderwijs omvat in ieder geval stages in het werkveld inzake het toepassen van tijdens de studie verworven kennis, inzicht en vaardigheden met betrekking tot het gebied van deskundigheid, bedoeld in artikel 5, onder toezicht van een diëtist.

Artikel 4

1. Het aspect diagnostiek en behandeling is zo ingericht dat betrokkene in staat is om in het kader van diagnostiek en behandeling van ziekte gerelateerde voedingsproblemen, volgens de vigerende beroeps- en gezondheidszorgstandaarden, op methodische wijze de volgende interventies voor te bereiden, uit te voeren, te evalueren, bij te stellen en af te ronden:
 - a. het in het kader van het diëtistische onderzoek bij de patiënt afnemen van een anamnese;
 - b. het stellen van een diëtistische diagnose;
 - c. het opstellen van een behandelplan of advies, zo nodig na afstemming met andere disciplines;
 - d. het bieden van individuele voedings- en dieetadvisering;
 - e. het op methodische wijze overdragen van informatie over voeding en diëten;
 - f. het door middel van begeleiding en coaching bewerkstelligen van therapietrouw en gedragsverandering;
 - g. het adequaat registreren van verzamelde gegevens;
 - h. het uitvoeren van evaluaties, zowel tussentijds als aan het einde van de behandeling, het afsluiten van de behandeling en het rapporteren aan de verwijzer;
 - i. het in het kader van preventie bij een persoon signaleren van ongezond voedingsgedrag en ongezonde leefwijzen;

- j. het in het kader van leefstijlcoaching bij een persoon teweegbrengen van veranderingen in voedingsgedrag en van een gezonde leefstijl;
 - k. het registreren van gezondheidsbevorderende interventies bij door voeding beïnvloedbare ziekten of klachten;
 - l. het met andere zorgverleners waarborgen van effectieve en efficiënte voedings- en dieetzorg;
 - m. zo nodig terugverwijzing naar de arts.
- 2. Het aspect communicatie en samenwerking is zo ingericht dat betrokkene in staat is om:**
- a. effectief te communiceren met de patiënt en, in daarvoor in aanmerking komende gevallen, met diens naaste betrekkingen;
 - b. in het kader van formele relaties, intern en extern te communiceren met andere beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en gesprekspartners werkzaam in zowel een preventieve als curatieve setting;
 - c. een functionele samenwerkingsrelatie met de patiënt aan te gaan, te onderhouden en af te ronden;
 - d. met andere beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en gesprekspartners in en buiten de organisatie professioneel overleg te voeren en samen te werken.
- 3. Het aspect preventie en gezondheidsvoorlichting is zo ingericht dat betrokkene in staat is om:**
- a. in het kader van preventie doelgerichte voedingsvoorlichting en -informatie te geven met gezondheidsbevordering als doel;
 - b. in het kader van therapietrouw en gedragsverandering de patiënt tijdens de behandeling op methodische wijze voor te lichten;
 - c. bij te dragen aan het opstellen en implementeren van het preventiebeleid van de organisatie.
- 4. Het aspect kwaliteitszorg en innovatie is zo ingericht dat betrokkene in staat is om:**
- a. de eigen zorg- en dienstverlening op effectiviteit en efficiëntie te analyseren, daaraan conclusies te verbinden en deze zo nodig planmatig te verbeteren;
 - b. aan de patiënt verantwoording af te leggen over effectiviteit en efficiëntie van de zorg- en dienstverlening;
 - c. kwaliteitsinstrumenten van de beroepsgroep adequaat te gebruiken;
 - d. een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de voedingszorg- en dienstverlening binnen een afdeling dan wel organisatie en deze op effectiviteit en efficiëntie te analyseren en daaraan conclusies te verbinden;
 - e. onderzoek te initiëren en uit te voeren naar de effecten van voeding op gezondheid;
 - f. nieuwe interventies of nieuwe interventiemethodieken of -producten te ontwikkelen in het kader van voeding en gezondheid;
 - g. nieuw ontwikkelde kennis en innovaties uit te dragen en te publiceren;
 - h. algemeen maatschappelijke en beroepsspecifieke innovaties te integreren in het eigen professionele handelen.
- 5. Het aspect praktijk- en bedrijfsvoering is zo ingericht dat betrokkene in staat is om:**
- a. vanuit een gezondheids- en marktperspectief een bijdrage te leveren aan het voedingsbeleid, de praktijkvoering en het beheer van de afdeling dan wel organisatie;
 - b. al dan niet met anderen tot een effectieve en efficiënte praktijk- en bedrijfsvoering te komen;
 - c. effectief leergedrag bij stagiaires en nieuwe collega's te stimuleren, zodat beginnende diëtisten op professionele wijze bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van de organisatie;
 - d. middelen en materialen te beheren, zodat de dienstverlening aan de cliënt vanuit de organisatie effectief en efficiënt verloopt;
 - e. nieuw beleid te volgen en te initiëren zodat de dienstverlening in de toekomst wordt gewaarborgd.

6. Het aspect beroepsontwikkeling is zo ingericht dat betrokkene in staat is om:

- a. het beroep uit te oefenen overeenkomstig de geldende professionele richtlijnen en de stand van de wetenschap en de geldende waarden en opvattingen die patiënten hebben ten aanzien van voedings- en dieetzorg;
- b. ethische vraagstukken die zich voordoen bij de diëtistische handelingen te onderkennen en hanteren;
- c. te handelen vanuit een juist begrip van wettelijke regelingen en andere regelingen betreffende de beroepsuitoefening van de diëtist;
- d. te handelen vanuit een juist inzicht in de epidemiologie en de behoefte aan voedings- en dieetzorg van de bevolking als geheel en de daartoe te hanteren verzorgingsmogelijkheden, zowel collectief als individueel;
- e. prioriteiten te stellen voor te verlenen voedings- en dieetzorg in overeenstemming met de beschikbare middelen, de behandelingsnoodzaak en de eigen vraag naar zorg van de cliënt;
- f. te handelen vanuit een juist inzicht in de structuur en financiering van de organisatie en de gezondheidszorg gericht op de voedings- en dieetzorg;
- g. op een effectieve manier wetenschappelijke informatie te verwerven, te verwerken en toe te passen in het beroepsmatige handelen;
- h. te reflecteren op het eigen beroepsmatige handelen en dit op basis hiervan verder te ontwikkelen;
- i. de eigen professionaliteit voortdurend te ontwikkelen op basis van nieuwe situaties in de samenleving of het beroepsdomein;
- j. anderen te begeleiden in hun beroepsontwikkeling;
- k. bij te dragen aan de ontwikkeling van de professie.

§ 3. Deskundigheid

Artikel 5

Tot het gebied van deskundigheid van de diëtist wordt gerekend:

- a. het herkennen van risicofactoren en symptomen bij de patiënt die wijzen op de mogelijke aanwezigheid van een aandoening waarvoor deskundigheid van een andere discipline gewenst of noodzakelijk is en bij constatering daarvan verwijzen naar die andere discipline;
- b. het onderzoeken van de patiënt, gericht op het bepalen van diens voedingstoestand en op het vaststellen of lokaliseren van bepaalde voedingsgerelateerde ziektebeelden, en op basis van de verkregen gegevens opstellen van een behandelplan;
- c. het behandelen van de patiënt door toepassing van diëettherapie of het geven van diëetadvies, gericht op het opheffen, verminderen of compenseren van met voeding samenhangende of door voeding beïnvloedbare ziekten of klachten;
- d. het geven van voedings- en diëetvoorlichting aan een persoon, met als doel het voorkomen van met voeding samenhangende of door voeding beïnvloedbare ziekten of klachten.

Contactgegevens Hogescholen o.i.d.?

